

Výroční zpráva 2005 SDRUŽENÍ TEREZA

Haštalská 17, 110 00 Praha 1 • tel.: 224 816 868 • fax: 224 819 161 • tereza@terezango.cz • www.terezanet.cz

Sdružení TEREZA pomáhá dětem a mládeži vytvářet zdravé prostředí pro život a stát se zodpovědnými a aktivními členy občanské společnosti.

Vážení čtenáři, milí přátelé,

tento rok pro nás představoval, jako každý jiný, především spoustu každodenních činností vedoucích k naplnění poslání TEREZY: přímé práce s dětmi, školení učitelů, vytváření nových výukových materiálů. Během roku jsme udělali 275 výukových programů pro více než 5 000 dětí, do našich projektů se zapojilo přes 500 škol, tj. kolem 30 000 dětí, realizovali jsme 58 seminářů pro 950 pedagogů, vydali jsme 18 nových vzdělávacích materiálů a publikací.

O největších úspěších Sdružení TEREZA v roce 2005 se dočtete v jednotlivých rubrikách výroční zprávy věnovaných různým oblastem naší činnosti. V následujících řádcích bych chtěl připomenout pouze několik málo událostí z roku 2005, které byly na první pohled možná méně patrné, přesto však velmi důležité pro budoucí směřování TEREZY.

Rok 2005 přinesl několik změn uvnitř organizace. Zvýšení počtu členů Sdružení TEREZA z 13 na 21 odráží skutečnost, že stále více lidí se chce aktivně podílet na fungování a řízení organizace. V říjnu také došlo ke změně na pozici ředitele sdružení: nahradil jsem Petra Baboučka, který své dva roky v této funkci zasvětil vnitřní konsolidaci organizace, prohloubení týmové spolupráce a vytváření dlouhodobé finanční stability. Chtěl bych mu na tomto místě poděkovat za vše, co pro TEREZU udělal. Je pro mě velkou výzvou navázat na jeho práci.

Jednou z největších událostí roku 2005 je postupná proměna podoby vzdělávání v České republice, proměna samotného pole, na kterém Sdružení TEREZA působí. Dlouho diskutovaná „největší reforma školství od doby Marie Terezie“, přesun důrazu od kumulování znalostí k rozvoji dovedností a schopností žáků, začala nabývat konkrétní podoby schválením Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Pro některé učitele vítaná změna a velká příležitost, pro jiné noční můra a zbytečná práce navíc. Situace v českém školství je tak živá, jak už mnoho let nebyla. Sdružení TEREZA zmíněné změny v českém vzdělávacím systému jednoznačně vítá, jakkoli jsme kritičtí k některým jejím součástem či ke způsobu jejich zavádění – skutečností, které jsou podle nás často v rozporu se samotným smyslem reformy. S radostí mohu konstatovat, že Sdružení TEREZA přijalo velmi aktivní roli při realizaci reformy hned v roce 2005: na straně jedné jsme pomáhali učitelům pochopit požadované změny a sestavit kvalitní školní vzdělávací programy, na straně druhé jsme spolupracovali s dalšími odborníky ve vzdělávání na formulaci připomínek a zlepšovacích návrhů, které by vedly k odstranění nedostatků, jež reformu provázejí.

Rád bych poděkoval všem členům sdružení, zaměstnancům, lektorům, dobrovolníkům, dárcům, příznivcům a spolupracovníkům za pomoc v roce 2005. Velice si vážím Vaší podpory a těším se na spolupráci v dalším roce.

Petr Daniš, ředitel

Sdružení TEREZA se představuje

Jsme nezisková organizace s působností v celé ČR. Věnujeme se ekologické výchově a osvětě a podporujeme spolupráci na úrovni místních komunit. Jsme aktivní zejména v těchto oblastech:

- Tvoříme a koordinujeme školní projekty
- Organizujeme výukové programy pro děti
- Organizujeme semináře pro pedagogické pracovníky
- Pořádáme akce pro veřejnost
- Vydáváme výukové materiály

Svou činností oslovujeme základní a střední školy, kterých s námi spolupracuje přes 500 z celé republiky.

JSME ČLENY:

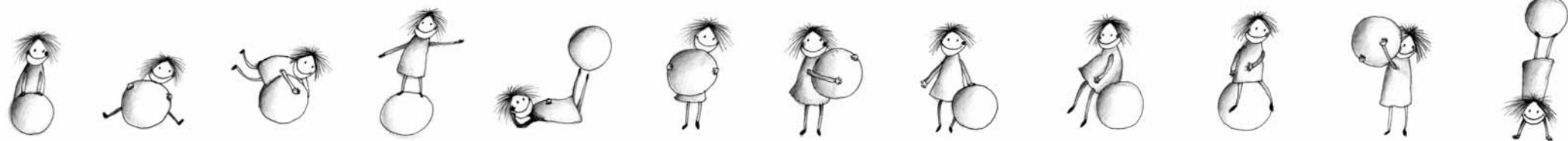
- SKAV (Stálá konference asociací ve vzdělávání)
- FEE (Foundation for Environmental Education) - mezinárodní organizace zastřešující projekt Eco-Schools (EKOŠKOLA), který probíhá ve 37 zemích světa

JSME POZOROVATELÉ:

- Pavučina (Sdružení středisek ekologické výchovy)

ZÍSKALI JSME TYTO AKREDITACE:

- Akreditace MŠMT ČR: Vzdělávací instituce
- Akreditace MŠMT ČR na 26 vzdělávacích programech

PROJEKT GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment)

Mezinárodní dlouhodobý projekt zaměřený na praktické sledování životního prostředí na místní i globální úrovni oslavil v roce 2005 své desetileté výročí. Výsledky měření a pozorování prováděných v okolí školy odesílali do databáze v USA studenti ze **109 zemí světa**. Zpracování výsledků garantuje NASA (National Aeronautics and Space Administration). Studentská data slouží vědcům k ověřování různých hypotéz. Zpracovaná studentská data i data profesionální jsou k dispozici nejen studentům, ale i široké veřejnosti na adrese www.globe.gov.

V České republice se projektu aktivně věnovalo **93** základních a středních škol, z toho deset se přidalo v loňském roce. Studenti prováděli měření zejména v oblasti meteorologie a hydrologie, určovali dominantní druhy stromů v okolí školy, sledovali rašení pupenů nebo se věnovali půdním charakteristikám. V průběhu roku 2005 uspořádalo Sdružení TEREZA, koordinátor projektu GLOBE v ČR, tři odborné a prakticky zaměřené semináře pro učitele.

Rok 2005 byl pro GLOBE plný významných událostí:

1. EVROPSKÉ A 8. ČESKÉ GLOBE GAMES

Ve dnech 6. - 8. května 2005 pořádalo Sdružení TEREZA a Gymnázium Česká Třebová **1. evropské a 8. české GLOBE Games** v České Třebové. Hry se odehrály pod záštitou Pardubického kraje a Města Česká Třebová, kde se sjelo 118 studentů a 53 učitelů z různých koutů republiky a 77 studentů a 23 učitelů ze zahraničí. Kromě soutěže prozkoumali účastníci během her vybrané území, dozvěděli se novinky z GLOBE a vyměnili si své zkušenosti. Ze zahraničí jsme měli možnost přivítat studenty a učitele z **Estonska, Chorvatska, Kypru, Libanonu, Lotyšska, Maďarska, Nizozemí, Norska, Polska, Slovenska a Švýcarska**. Na GLOBE Games přijelo i mnoho hostů – koordinátoři GLOBE z USA, Kypru, Švýcarska, zástupce ministerstva školství z Dánska, zástupce Visegrádského fondu, MŠMT, vědecké rady GLOBE. Součástí GLOBE Games byla i konference pro učitele a vydání studentských GLOBE novin. Více informací také na: www.globegames2005.wz.cz.

GLOBE Games Bánov

V tomto roce se ve dnech 5.-8. května budou konat v pořadí již deváté české GLOBE Games a to ve spolupráci se ZŠ Josefa Bublíka v Bánově u Uherského Brodu. Kromě účastníků z ČR přislíbili účast také studenti a učitelé z Maďarska, Polska a Slovenska. Nad akcí převzal záštitu Zlínský kraj a Obec Bánov.

KONTAKTNÍ OSOBY:
Ing. Dana Votápková,
Mgr. Zuzana Jakobová,
globe@terezango.cz

MEZINÁRODNÍ VÝROČNÍ GLOBE KONFERENCE V PRAZE

Velkou událostí v loňském roce bylo uspořádání mezinárodní výroční konference GLOBE na území hlavního města Prahy. Poprvé v historii se konference konala mimo území USA a pro český GLOBE to byla velká pocta. Na výroční konferenci, která se koná pravidelně každý rok již od roku 1996, se setkávají lidé různých zemí a kontinentů, aby zhodnotili průběh projektu, vyměnili si své zkušenosti, domluvili další spolupráci nebo se seznámili s novými metodami a vědeckými výstupy. Do místa konání konference, kongresového centra Masarykovy koleje v Praze, se ve dnech 31. července až 5. srpna sjelo více než **150 účastníků z 34 zemí světa**, mezi nimi také koordinátoři projektu z jednotlivých zemí, zástupci programového centra v USA a zástupci NASA, učitelé, studenti, vědci a mnozí další. Součástí konference byl také jednodenní terénní výzkum v přírodní rezervaci Divoká Šárka a návštěva 4. základní školy v Jičíně, která je jednou z aktivních GLOBE škol. Organizátorem této mezinárodní konference bylo Sdružení TEREZA.

Zajímavost roku: Eratostenovo měření

V květnu a září 2005 proběhlo společné měření GLOBE škol v rámci mezinárodního roku fyziky. Studenti měřili obvod zeměkoule podle prastarého Eratostenova experimentu. Jedná se o **2 200 let starý pokus** měření obvodu zeměkoule pomocí slunečních paprsků a úhlu jejich dopadu.

Projekt GLOBE v České republice garantují a podporují Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí a společnost KPMG Česká republika, s.r.o. Na projektu spolupracují Český hydrometeorologický ústav, Přírodovědecká fakulta UK, Česká zemědělská univerzita a odborníci z vědecké rady GLOBE.

PROJEKT EKOŠKOLA (Eco-Schools)

Mezinárodní projekt určený základním i středním školám, jehož cílem je propojit environmentální výchovu ve škole s konkrétními praktickými kroky, které vedou k její ekologizaci a následným finančním úsporám. Žáci jsou plně zapojeni do celého procesu plánování, rozhodování a vlastní realizace všech činností v projektu. Rozvíjí tak nejen své znalosti, ale i důležité schopnosti a dovednosti. Projekt Ekoškola vede ke vzájemné spolupráci žáků, učitelů a vedení školy a zapojuje zároveň i rodiče žáků, místní úřady, firmy a další zástupce místní komunity. Projekt Ekoškola představuje ideální způsob, jak se vydat na smysluplnou cestu ochrany a zlepšování životního prostředí školy a jejího okolí. Školy získávají prestižní světové ocenění - titul Ekoškola.

V roce 2004/05 bylo zapojeno celkem 69 škol, z nichž 38 získalo titul Ekoškola 2005, který jim byl slavnostně předán v prostorách Univerzity Karlovy v Praze.

V roce 2005/06 probíhá projekt Ekoškola poprvé ve své mezinárodní podobě pod označením Eco-Schools. Po dlouhodobém úsilí se v červnu 2005 podařilo TEREZE stát členem mezinárodní organizace FEE (Foundation for Environmental Education - Nadace pro environmentální výchovu), která projekt na jeho mezinárodní úrovni zaštiťuje. Sdružení TEREZA se stalo národním koordinátorem projektu pro ČR. Na projektu dále spolupracujeme s Lipkou - školským zařízením pro environmentální vzdělávání, která je koordinátorem Ekoškoly pro Jihomoravský kraj.

Projekt Ekoškola probíhá v 37 převážně evropských zemích, účastní se ho přes 15 000 škol. U nás se od září 2005 zapojilo již 76 škol. Po přihlášení začínají školy za pomoci projektových metodik a materiálů realizovat proces sedmi kroků Ekoškoly:

1. založení pracovního týmu Ekoškoly
2. analýza ekologického stavu školy
3. akční plán
4. monitorování a vyhodnocování
5. environmentální výchova ve výuce
6. informování a spolupráce
7. ekokodex

Zabývají se především tématy: odpady, energie, voda a prostředí školy. Po splnění daných kritérií může škola požádat o udělení titulu. Žádost projde zhodnocením a na školu jsou poté vysláni auditoři, kteří posoudí skutečnou situaci na škole a případně doporučí vhodný směr do budoucna. Pokud bude škola úspěšná, získá mezinárodně platný titul, logo a vlajku Ekoškola. Protože se jedná o dlouhodobý projekt, je titul platný po dobu dvou let. Škola by měla v činnosti pokračovat, aby mohla právo na něj znovu obhájit.

TITUL EKOŠKOLA

První slavnostní udělování mezinárodních titulů Ekoškola českým školám se bude konat dne 27. června 2006 na pidě Senátu ČR.

„Projekt Ekoškola je blízký našemu složení žáků. Minulý rok naše škola získala titul Ekoškola 2005 a naši žáci z toho měli velkou radost. Mezi našimi žáky tvoří poměrně velkou část skupina dětí ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, kterým ekologie umožňuje vyniknout, právě v péči o životní prostředí a ochranu přírody.“
(Hana Kykalová, školní koordinátorka EVVO, ZŠ Třebenice)

„Projekty nám pomohou k sestavení Školního vzdělávacího programu a k zařazení environmentální výchovy jako průřezového tématu do vzdělávacího procesu. Na naší škole jsme zřídili centrum EV pro základní školy moravskoslezského kraje a podobné projekty tak pomohou zvýšit prestiž školy. Zvýšila se také spolupráce pedagogů na škole.“
(Jarmila Skálová, školní koordinátorka EVVO na ZŠ Provaznická, Ostrava-Habrůvka)

KONTAKTNÍ OSOBY:

Ing. Pavla Ernekerová, Daniela Virágová
ekoskola@terezango.cz

www.terezanet.cz • www.lipka.cz
www.eco-schools.org
www.fee-international.org

ZÁŠTITA NAD PROJEKTEM

Dne 22. března 2006 přijalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR oficiální záštitu nad mezinárodním projektem Ekoškola (Eco-Schools) v České republice. 3. dubna 2006 pak přijalo tuto záštitu také Ministerstvo životního prostředí ČR.

Partnerem projektu je Provident Financial s.r.o.

LES VE ŠKOLE - ŠKOLA V LESE

Cílem projektu „Les ve škole - škola v lese“ je přiblížit dětem a učitelům lesní ekosystém jako komplex, ve kterém je vše propojeno vzájemnými vazbami. Děti se ve škole většinou učí o jednotlivých organismech žijících v lese a často jim chybí vědomí souvislosti v ekosystému i znalosti o důležitých funkcích lesa v krajině. Projekt pomáhá učitelům seznámit děti s naším nejrozšířenějším ekosystémem a obohatit výuku o lese o nová témata. Vedle klasických témat probíraných v rámci školních osnov se projekt věnuje např. hospodaření v lese, využití dřeva jako obnovitelné suroviny nebo významu lesa v krajině. Projekt není rozšířením už tak nabitých osnov o informace o lese, ale snaží se probudit zájem dětí o prostředí kolem sebe.

Pro úspěch projektu je klíčová spolupráce s podnikem Lesy České republiky, s. p., který projekt podporuje jak finančně, tak odborně. Díky této spolupráci mají děti a učitelé možnost navštívit a poznávat les v doprovodu zkušeného průvodce - pracovníka lesní správy. Vzájemné setkávání a výměna názorů pak vede děti i učitele k lepšímu porozumění významu a funkci lesa v naší krajině a také jeho využití pro hospodářské účely.

Průběh projektu v uplynulém roce

Projekt probíhal ve školním roce 2004/05 již šestým rokem. V předešlých pěti letech se ho zúčastnilo přibližně 1 100 školních tříd z celé České republiky. V šestém ročníku projektu bylo zapojeno celkem 224 skupin. V září 2005 odstartoval sedmý ročník, do kterého se k 31. prosinci 2005 přihlásilo 100 skupin. Sedmý ročník bude pokračovat do června 2006.

V roce 2005 proběhly čtyři jednodenní semináře pro pedagogy. Účastníci se na nich podrobně seznámili s průběhem projektu a možnostmi jeho zařazení do vyučování, vyzkoušeli si řadu praktických aktivit využitelných při práci s dětmi a dozvěděli se o hospodaření v lesích ve správě LČR, s. p.

Na konci dubna měla uzávěrku soutěž o nejlepší zprávu z projektu na téma „Les a voda“. Většina zpráv byla jako obvykle velmi kvalitních, práce obsahovaly mnoho inspirace a nápadů. Zástupci škol, které se v soutěži umístily na prvním až šestém místě, se zúčastnili závěrečného dětského setkání, které proběhlo v termínu 15. - 17. června 2005 v CHKO Křivoklátsko. V rámci programu děti prezentovaly svou celoroční práci v projektu, hrály řadu her, účastnily se celodenní exkurze do lesa a prohlídky hradu.

KONTAKTNÍ OSOBA:
Ing. Iva Maršíková,
lesveskole@terezango.cz

Garantem projektu jsou Lesy České republiky, s. p.

Další projekty

ŽIVÁ VODA PRO OBEC

Ve školním roce 2004/05 nabídla TEREZA druhý ročník projektu, kterého se zúčastnilo 51 škol. Stovky dětí, studentů a učitelů se zabývaly problematikou vody kolem nás. Soutěže o nejlepší zrealizovaný projekt se zúčastnilo dvanáct škol a zástupci devíti nejlepších škol byli pozváni na závěrečné dvoudenní setkání s vyhlášením výsledků a předáním drobných cen.

Projekt vznikl za podpory Nadačního fondu Veolia.

INTERNET SPOJUJE GENERACE

Ve školním roce 2004/05 nabídla TEREZA ve spolupráci s Nadačním fondem Elpida účast deseti školám v pilotním ročníku projektu, který je zaměřen na výuku práce s počítačem pro starší spoluobčany, kdy se lektory stávají žáci a studenti.

Studenti se nejprve na seminářích TEREZY vybavili vědomostmi potřebnými pro práci učitele. Pak začali s vlastní výukou. Na výukové kurzy navazoval minimálně tříměsíční provoz internetové kavárny v prostorách škol v počítačových učebnách. Projekt měl velký úspěch a proto v něm mnohé školy pokračují i nadále v tomto školním roce.

Do projektu se zapojilo 160 studentských lektorů, celkově bylo vyskoleno 413 starších občanů v rámci 30 kurzů na 10 školách, téměř všichni vyskoleni byli senioři nad 60 let, nejstaršímu účastníkovi bylo 83 let, nejvíce kurzů uspořádala ZŠ Vrané nad Vltavou - celkem 6, nejvíce účastníků vyskolila SPŠ stavební Třebíč - celkem 80.

KYSELÝ DEŠŤ

V roce 2005 se 89 škol zabývalo sledováním pH srážek a hledáním příčin znečištění ovzduší a půdy v okolí školy a bydliště. Kyselost srážek se měří v průběhu čtyř listopadových týdnů pomocí pH indikátorových papírků. Výsledky měření si účastníci mohou porovnávat s profesionálními i studentskými daty z projektu GLOBE pomocí jednoduchého manuálu, který je součástí projektové sady.

OZON

V roce 2005 se do projektu zapojilo 100 škol. Účastníci projektu sledovali vliv přízemního ozonu na vlastnoručně vypěstované rostlinky speciálních kultur tabáku virginského, které jsou citlivými bioindikátory tohoto znečištění. Výsledky pozorování byly sestaveny do závěrečné zprávy v podobě plakátu. Na zpracování dat se podílel Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ). Pro 18 učitelů TEREZA připravila ve spolupráci s PiF UK a ČHMÚ také odborný seminář.

Zajímavost: Projekt doprovázela soutěž o nejvyšší tabák roku, které se zúčastnilo 29 pěstitelů. Nejvyšší tabákové rostliny vyrostly v Gymnáziu Rokycany (322 cm) a v ZŠ Nýřany (320 cm).

NA VLASTNÍCH NOHOU

Česko-německý pilotní projekt realizovaný ve spolupráci České republiky (Sdružení TEREZA) a Německa (CSB - Christlich-Soziales Bildungswerk Sachsen e.V.). Účastnilo se ho 9 českých a 10 německých škol. Náplň projektu spočívala především v aktivním přeshraničním partnerství, v jehož rámci školy realizovaly vlastní menší projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí. V roce 2005 proběhlo několik setkání mezi českými a německými školami, na kterých si účastníci vyměňovali zkušenosti s dosavadním průběhem projektu. Školy připravovaly také prezentace projektů pro závěrečné konferenci, které proběhly v únoru 2006 v německém Annabergu a v Hrádku nad Nisou.

Projekt podporují: DBU - německá nadace pro životní prostředí, Česko-německý fond budoucnosti (ČNFB)

ÚSPORY ENERGIE NA ŠKOLÁCH

I v roce 2005 proběhl díky podpoře Nadace Partnerství oblíbený projekt Úspory energie na školách. Jedná se o celostátní projekt, jehož koordinátorem pro Prahu a střední Čechy je Sdružení TEREZA. Cílem projektu je seznámit žáky zajímavou formou s možnostmi úspor energie ve škole i v domácnosti a motivovat je k šetrnému chování. Počítá také s jejich aktivní účastí a realizací jejich nápadů. V rámci projektu děti zpracovávají jednoduché energetické audity školní budovy, na který naváží zpracováním akčního plánu a navrhnou úsporná opatření. Každá ze zapojených tříd také absolvuje výukový program o energii. Žáci v rámci projektu spolupracují s personálem školy, státní správou, odborníky i veřejností. Jako doprovodné aktivity školy pořádají například přednášky a semináře s odborníky, tematické hodiny pro mladší spolužáky, výstavy atd. Do projektu se od listopadu 2005 zapojilo šest pražských škol, které se setkají v dubnu 2006 v sídle Pražské energetiky, a.s. na závěrečné konferenci, kdy bude projekt slavnostně uzavřen. Zástupci jednotlivých škol budou prezentovat svou práci na projektu a čeká je i zajímavý doprovodný program a vyhlášení výsledků. Účastníci získají věcné ceny a drobné finanční odměny. Nejlepší škola pak postoupí do celostátní kola, kde může získat grant v hodnotě 50 000 Kč, udělováný Nadací Partnerství.

KONTAKTNÍ OSOBA:
Barbora Pešková,
bara.peskova@terezango.cz

Projekt vznikl z iniciativy a za finanční podpory Nadace Partnerství.

Projektové sady

Projektové sady slouží jako volnější forma školních projektů. Na rozdíl od koordinovaného projektu nejsou účastníci vázáni termíny (odesláním naměřených výsledků, závěrečnou zprávou) a učitelé je mohou do předemtu zařadit kdykoli. Jejich součástí je kompletní balíček s pracovními listy, metodikou, pomůckami a doplňkovými materiály, s nimiž se sami můžete pustit do realizace vlastního projektu. Projektové sady můžete také vzájemně kombinovat. V roce 2005 nabízela TEREZA např. projektovou sadu Kam putují odpady, Ptáci, Ruční papír, Cesta za předky, Energie, Lišejníky, Všeho s mírou a řadu dalších.

VÝUKOVÉ PROGRAMY

„Mockrát děkujeme za příjemně strávené dopoledne. Vaše centrum nás nadchlo. Program byl pro děti zážitek. Práce v malých skupinách je prostě to nejlepší, co může žáky při výuce potkat. A když se k tomu přidá klid a pohoda vyzařující z lektorek... Mockrát děkujeme a budeme se těšit na další návštěvu.“ (pí uč. z 2.B, ZŠ Čakovice)

Cílem programů Sdružení TEREZA je **prohlubovat vztah dětí, k životnímu prostředí a povzbuzovat aktivní přístup k životu.** Interaktivní formou se děti seznamují s různými tématy. Snažíme se pokrýt co nejširší oblast toho, co souvisí s prostředím života od aspektů přírodovědných a ekologických, až po sociální a historické.

USKUTEČNĚNÉ PROGRAMY

Od ledna do prosince **roku 2005** se ve Sdružení TEREZA uskutečnilo celkem **275** ekologických výukových programů **pro více než 5 000 dětí.** Celý rok 2005 byl o výukové programy velký zájem a tak probíhaly **denně jeden až šest programů.**

Výukové programy v roce 2005 probíhaly pro mateřské, základní i střední školy a další zájmové skupiny v jedinečné krajině Prokopského a Dalejského údolí i pod střešou centra v Haštalské ulici na Praze 1.

V Prokopském a Dalejském údolí se odehrávaly výukové programy zaměřené na poznávání přírody a její ochranu. Např. program Vodní svět, ve kterém děti poznávají vliv vody v krajině, určují kvalitu vody měřením pH nebo určováním vodních živočichů.

V centru Sdružení TEREZA na Praze 1, v klubovnách a krásném podkroví, se konaly programy týkající se problematiky odpadů a šetření energií, starých řemesel i lidských práv, tradic domácích i světových, postavení člověka ve světě apod.

NEJVÍCE OBJEDNÁVANÉ PROGRAMY

Výukový program **Energie**, který byl díky podpoře garanta, **Pražské energetiky, a.s.**, pro 50 tříd zdarma. V programu se děti dozvídají, co se musí stát, než mohou rozsvítit žárovku, co je to energie, kde a jak vzniká a jak jí můžeme šetřit.

Program **Víme, zda správně jíme?** v rámci projektu **Informačního centra Bezpečnosti potravin**, který realizuje **Ústav zemědělských a potravinářských informací**, byl pro 30 tříd zdarma. Děti se v něm společně učí, jak správně zacházet s tím, co jíme a pijeme. Odhalují malý svět, který žije na naší potravě a nejen to.

V programu **Záhada záušnice** děti pátrají a učí se o našich předcích. Na tři hodiny se stávají slovanským kmenem žijícím na přelomu roku 1 000 n. l. Naučí se některá jejich řemesla a také jejich loveckému a válečnému umění. Kromě nevšedních zážitků a nových vědomostí si děti odnesou **vyrobenou záušnici** jako důkaz, že jejich cesta časem byla skutečná.

V programu **Papírování** si děti představují ruční výrobu papíru, seznamují se s historií papíru, jeho předchůdci a odhalují, jak se papír vyrábí a jak s ním šetřit.

V programu **Zpracování ovčí vlny a tkání** děti odhalují cestu vlny od ovečky ke svetrku, jak se pere, češe, barví, plstí a přede. Mnohé z toho si vyzkouší, např. předení **na kolovrátku** i na vřetenu nebo tkání na stavech. Vyrobí si pestrobarevnou šňůrku a na závěr si utkají malý kobereček.

Program **Suchou nohou po dně mořském** provede účastníky Prokopským údolím, kde se na několika zastaveních seznámí s jedinečností tohoto **přírodního světového unikátu.** Mimo jiné si prohlédnou podmořskou sopku, navštíví Butovické hradiště či oblíbené **nalezíště zkamenělin.**

Nabídka všech výukových programů včetně stručné anotace a vhodného počtu účastníků najdete na stránkách www.terezanet.cz v sekci Výukové programy.

Lektoři ekologických výukových programů

Výukové programy jsou vedeny zkušenými a proškolenými lektory. Po celý rok 2005 jsme dále rozvíjeli náš „**lektorský tým**“ - skupina asi 30 proškolených studentů vysokých škol (Přf UK, Pedf UK, JABOK, vyšší odborné školy sociální a jiné), kteří vedou výukové programy. Spolupráce se studenty je velmi přínosná, protože mají kromě dobrých znalostí také velké nadšení do této práce, trpělivost a dokáží děti dobře motivovat do všech aktivit.

Na školní rok 2005/06 jsme připravili **nové výukové programy.** Největší zájem je o program **Za Ferdou mravencem a jeho přáteli**, ve kterém děti objevují říši hmyzu.

KONTAKTNÍ OSOBY:
Mgr. Justina Nováková, Petra Šimonová
programy@terezango.cz

AKCE PRO VEŘEJNOST

DEN ZEMĚ – 23. dubna 2005

Již patnáctý ročník oblíbeného festivalu se konal tentokrát v Centrálním parku na Praze 13. Proběhl ve spolupráci s MDDM Stodůlky a s Českou astronomickou společností. Tématem oslavy Dne Země byly chráněné krajinné oblasti a národní parky ČR. Na více jak dvaceti stanovištích si návštěvníci mohli vyzkoušet mnohé zajímavé aktivity. Akce se zúčastnilo více než 1 000 návštěvníků a pomáhalo zde přes šedesát dobrovolníků.

VYCHÁZKA PROKOPSKÝM ÚDOLÍM – 8. října 2005

Pražskou veřejnost jsme spolu s Odborem životního prostředí ÚMČ Prahy 13 pozvali na vycházku Krajinou krok za krokem do Prokopského údolí. Dětské návštěvníci si z vycházky odnesli krásné pracovní listy a dospělí zase knížečku o Prokopském a Dalejském údolím.

Pozvánka na Den Stromů – 21. října 2006

Přijďte si s námi i letos připomenout krásu a význam stromů na Zemi. Oslava Dne Stromů proběhne opět v Centrálním parku na Lužinách na Praze 13. Pro děti i dospělé bude po celém parku připravena spousta zajímavých stanovišť o stromech a lese. Těšíme se na Vás!

KONTAKTNÍ OSOBA: Petra Šimonová, petra.simonova@terezango.cz

KLUB TEREZA

V roce 2005 měl Klub TEREZA celkem **959 členů.** Členskou základnu klubu tvoří děti, mládež i dospělí. Patří mezi ně také učitelé a žáci ze základních i středních škol po celé republice. Členové klubu byli v průběhu roku informováni o činnosti sdružení a o pořádaných akcích jak pro členy, tak pro širokou veřejnost. Výhodou členství je až 20% sleva na vydávané materiály a vstupy na akce pro veřejnost. Pro členy klubu jsme v loňském roce připravili také roční soutěž s devíti zajímavými úkoly.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

V roce 2005 TEREZA opět připravovala odborné a interaktivní semináře pro pedagogy. Tématicky byly zaměřeny především na začlenění environmentální výchovy do výuky, výukové metody, týmovou spolupráci a nově také na tvorbu školních vzdělávacích programů. Celkem TEREZA připravila 58 seminářů (19 vlastních a 39 „ušitých na míru“), kterých se zúčastnilo na 950 pedagogů. Lektorský tým odskočil 76 dní.

Část lektorského sboru absolvovala několikadenní školení k zavádění RVP do škol. Lektorský sbor byl doplněn o nové tváře, pro které byl připraven šestidenní seminář Lektorské dovednosti.

V roce 2005 se TEREZA stala akreditovanou vzdělávací institucí MŠMT a také obnovila a rozšířila počet akreditovaných seminářů.

Na základě vašich potřeb a přání pro vás připravíme **SEMINÁŘ „UŠITÝ NA MÍRU“.** Semináře je možné uspořádat na vámi vybraném místě nebo nabízíme pronájem školící místnosti v TEREZE v centru Prahy.

KONTAKTNÍ OSOBA:
Martina Lafatová,
martina.lafatova@terezango.cz

TEREZA A FINANČNÍ ZDROJE

Činnost TEREZY byla v roce 2005 finančně zajišťována z více zdrojů (státní správa a samospráva, nadace, firemní sektor a řada individuálních dárců). Část zdrojů představovaly příjmy z vlastní činnosti. TEREZA realizovala také dvě fundraisingové kampaně a jednu benefiční akci.

Společenský a benefiční večer Tichá aukce

Letošní desátá Tichá aukce proběhla jinak než její předchozí ročníky. Naše příznivce jsme tentokrát pozvali v podvečer 10. listopadu 2005 do vzdělávacího centra Sdružení TEREZA v Haštalské ulici. Za zdar celé akce vděčíme řadě příznivců a dárců, díky kterým se na další činnost sdružení podařilo získat více než 140 000 Kč. Děkujeme.

TEREZA hledá garanty

Garantem/partnerem se stává organizace, která podpoří chod vybraného projektu nebo programu, podílí se z části na jeho financování a může pomoci i po odborné nebo organizační stránce. Jako poděkování mu TEREZA poskytne prezentaci na tištěných materiálech, webových stránkách a ve výroční zprávě.

V roce 2005 pokračovala spolupráce se společností **KPMG ČR, s.r.o.** - garantem projektu **GLOBE, s Lesy České republiky, s. p.** - garantem projektu **Les ve škole - škola v lese** a **Nadačním fondem Veolia**, který garantoval projekt **Živá voda pro obec.** Novými garanty výukových programů se v roce 2005 staly: **Pražská energetika, a.s. (PRE)** - program **Energie a Informační centrum bezpečnosti potravin při ÚZPI v Praze** - program **Víme, zda správně jíme.** Mnohokrát děkujeme.

Generální sponzor jednoho dne

Generálním sponzorem jednoho dne se stává jednotlivec nebo organizace, kteří finančně podpoří provoz vzdělávacího centra TEREZY v den, který si sami určí. Mají tak možnost spojit např. den svých narozenin s podporou vzdělávání dětí a mládeže v péči o životní prostředí. V roce 2005 získalo Sdružení TEREZA podporu 15 generálních sponzorů, kteří zajistili její provoz po dobu osmnácti dní. Děkujeme.

KONTAKTNÍ OSOBA:
Mgr. Jan Bílý, jan.bily@terezango.cz

DEN STROMŮ – 22. října 2005

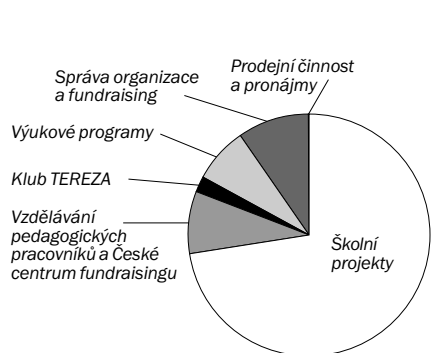
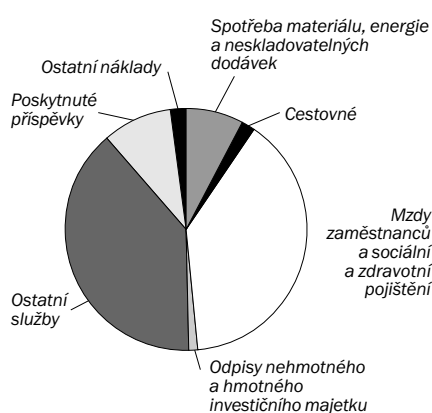
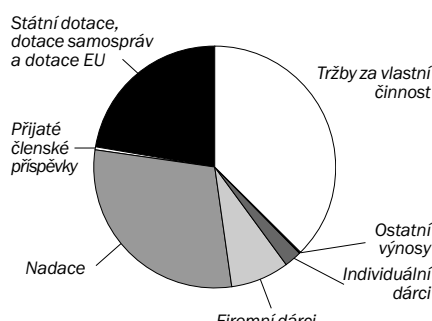
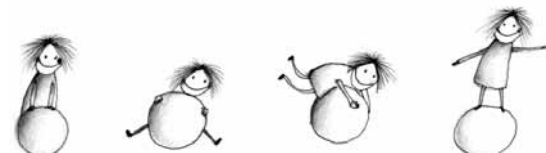
Na podzimní oslavu svátku stromů připravilo Sdružení TEREZA s Ekocentrem Podhoubí a Odborem životního prostředí ÚMČ Praha 13 pestrý den pro děti i dospělé. Do Centrálního parku na Lužinách zavítalo kolem 400 návštěvníků. Na třinácti stanovištích se děti i dospělí dozvěděli mnohé ze života stromů.

MIKULÁŠSKÁ – 1. prosince 2005

Tradiční Mikulášskou veselici jsme přivítali děti ze základních škol a široké veřejnosti. Celkem jich do TEREZY přišlo více jak 100 a setkaly se tu s Mikulášem, čertem a krásným andělem.

náklady	12 496
výnosy	12 861
hospodářský výsledek	365

Rozdělení výnosů dle zdrojů	v tis. Kč	v %
Tržby za vlastní činnost	4 813	37,4%
Ostatní výnosy	23	0,2%
Individuální dárci	298	2,3%
Firemní dárci	1 003	7,8%
Nadace	3 798	29,5%
Přijaté členské příspěvky	52	0,4%
Státní dotace, dotace samospráv a dotace EU	2 874	22,3%
Celkem	12 861	100,0%

Rozdělení nákladů dle druhů	v tis. Kč	v %
Spotřeba materiálu, energie a neskladovatelných dodávek	957	7,7%
Cestovné	219	1,8%
Mzdy zaměstnanců a sociální a zdravotní pojištění	4 878	39,0%
Odpisy nehmotného a hmotného inv. majetku	150	1,2%
Ostatní služby	4 868	39,0%
Poskytnuté příspěvky	1 160	9,3%
Ostatní náklady	264	2,1%
Celkem	12 496	100,0%

Rozdělení nákladů dle aktivit	v tis. Kč	v %
Školní projekty	9037	72,3%
Vzdělávání pedagogických pracovníků a České centrum fundraisingu	1037	8,3%
Klub TEREZA	258	2,1%
Výukové programy	924	7,4%
Správa organizace a fundraising	1190	9,5%
Prodejní činnost a pronájmy	50	0,4%
Celkem	12496	100,0%

TEREZA a média

Kromě prezentace na internetu a každoroční nabídky projektů a programů školám se Sdružení TEREZA v roce 2005 prezentovalo 41x v tisku a 7x v rozhlasu a televizi. O TEREZE se psalo v celostátních periodikách a v jejich regionálních přílohách, v regionálních denících a v odborném tisku. V roce 2005 TEREZA spolupracovala mj. s Týdníkem Respekt, s odbornými médii (Moderní vyučování, Rodina a škola, Učitelství noviny, Týdeník Školství, Bedrník, Odpady, GRANTIS a další). Sdružení TEREZA poskytlo také rozhovory pro ČT, ČTK, ČRo2-Praha, ČRo1-Radiožurnál, rádio Regina a další.

Zaměstnanci

Mgr. Petr Daniš	– ředitel, statutární zástupce (od 10. října 2005)
Petr Babouček	– ředitel (do 10. října 2005)
Mgr. Jan Bílý	– public relations, fundraising (od 1. ledna 2006)
Jana Popovičová	– public relations, fundraising (do 31. prosince 2005)

Ekonomicko-provozní oddělení:

Barbora Hrdličková	– ekonomická ředitelka, vedoucí ekonomicko-provozního oddělení
Tomáš Kothera	– manažer ekonomického oddělení, prodej výukových materiálů
Václav Minařík	– správce výpočetní techniky
Šárka Vítová	– provozní manažer, recepce, obchůdek

Projektové oddělení:

Ing. Dana Votápková	– vedoucí projektového oddělení, národní koordinátorka projektu GLOBE
Mgr. Zuzana Jakobová	– koordinátorka projektu GLOBE
Ing. Iva Maršíková	– koordinátorka projektu Les ve škole - škola v lese
Filip Moravec	– koordinátor projektu Na vlastních nohách
Ing. Pavla Ernekerová	– koordinátorka projektu Ekoškola
Daniela Virágová	– asistentka projektu Ekoškola
Mgr. Filip Hotový	– koordinátor projektu Živá voda pro obec (do 31. prosince 2005)
Mgr. Miroslava Tintěrová	– koordinátorka akcí pro veřejnost a projektu Internet spojuje generace (do 31. srpna 2005)

Programové oddělení:

Mgr. Justina Nováková	– vedoucí programového oddělení a akcí pro veřejnost
Petra Šimonová	– koordinátorka výukových programů, akcí pro veřejnost a „Klubu TEREZA“
Barbora Pešková	– koordinátorka projektu Úspory energie na školách
Eva Dostálová	– lektorka výukových programů
Školící centrum a knihovna:	
Martina Lafatová	– koordinátorka školícího centra, asistentka projektu Ekoškola, knihovna

SPOLUPRACOVNÍCI

Dita Baboučková	– grafické práce
Ing. Jana Brabencová	– mzdová účetní
Mgr. Kateřina Čiháková	– koordinátorka projektu Ozon a Kyselý déšť
Ing. Jan Fejfar	– odborný konzultant
Ing. Jan Rejšek	– účetní

LEKTORSKÝ TÝM

Na zajištění výukových programů a zájmových kroužků spolupracovalo více než 30 externích lektorů, převážně studentů a absolventů středních a vysokých škol - PŘF, PdF, DAMU, FF, VŠE, IZV.

Členové PORADNÍHO SBORU

Sdružení TEREZA

jsou odborníci a představují úzkou vazbu mezi TEREZOU a ostatními oblastmi společnosti. Poradní sbor je TEREZE morální i faktickou oporou a pomáhá jí (formou dobrovolnictví) prostřednictvím svých znalostí, zkušeností a možností. Členy poradního sboru jsou:

Ing. Ladislav Červenka, Ing. Jan Fejfar, Magdalena Fialová, Mgr. Hana Hradecká, Bc. Martin Kosinka, Ing. Tomáš Nejedlo, Ing. Petr Pajas, Ing. Eva Pauknerová, CSc., JUDr. Jan Syka, Dr. Pavel Šremer, Ing. Hana Zmítková

Členové VĚDECKÉ RADY GLOBE

spolupracují se Sdružením TEREZA zejména v rámci mezinárodního projektu GLOBE, ale podílí se svou odbornou garancí i na mnohých dalších projektech. Členy vědecké rady GLOBE jsou:

Doc. RNDr. Jana Albrechtová, Dr., Prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka, Doc. RNDr. Martin Braniš, CSc., Prof. Ing. Miroslav Kutílek, DrSc., RNDr. Jiří Liška, CSc., Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc., Mgr. Ludmila Němcová, Ing. Eva Pauknerová, CSc., Ing. Jiří Pechoč, Ing. Jaroslav Šantroch, CSc., RNDr. Martin Šíma, Doc. RNDr. Jan Votýpka, CSc.

DOBROVOLNÍCI

Velkou měrou přispívají k dobrému chodu Sdružení TEREZA dobrovolníci z řad našich příznivců a přátel. Dobrovolníci pro TEREZU znamenají nejen finanční úsporu, ale také vědomí, že existují desítky lidí, jejichž nadšení a pozitivní přístup ke společnému poslání je motivující k další práci.

Naši dárci a partneři

V ROCE 2005 SDRUŽENÍ TEREZA PODPOŘILI:

Veřejná správa a nadace

Česko-německý fond budoucnosti (ČNFB)
Evropský sociální fond (ESF)
Magistrát hl. m. Prahy
MČ Praha 2
MČ Praha 7
Odbor životního prostředí ÚMČ Praha 13
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Ministerstvo životního prostředí ČR
Nadace DBU
Nadace Partnerství
Nadace VIA
Nadační fond Veolia
Státní fond životního prostředí ČR
Visegrad Fund

Firmní dárci

Emco s.r.o. – podporovatel akcí pro veřejnost
Informační centrum bezpečnosti potravin při ÚZPI v Praze – garant programu Víme, zda správně jíme
Lesy České republiky, s.p. – garant projektu Les ve škole - škola v lese
Pražská energetika, a.s. – garant programu Energie
Provident Financial s.r.o. – partner projektu Ekoškola
Renaissance Prague Hotel a Marriott Prague Hotel – partner Tiché aukce
Společnost KPMG Česká republika, s.r.o. – partner projektu GLOBE

Sponzoři jednoho dne:

Auroton Computer, spol. s r.o.
Petr Babouček
Country Life, s.r.o.
Ing. Petr Horák
Barbora Hrdličková
Pavlaína a Jan Hrdličkovi
Tomáš Kocman
Ing. Ema Kondýšková
Ing. Jana Ledvinová
Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc.
Ing. Eva Pauknerová, CSc.
Ing. Hana Pokorná
Provident Financial, s.r.o.
Ing. Jan Rejšek
JUDr. Jan Syka

V roce 2005 se Sdružením TEREZA spolupracovali:

Agentura ochrany přírody a krajiny
Agentura Koniklec
Botanický ústav AV ČR
Cenia
Centrum pro ŽP UK
Česká asociace pro geoinformace
Český hydrometeorologický ústav
DDM Praha 3
DDM hl. m. Prahy - Karlín
Egredior
Ekocentrum Podhoubí
EKO gymnázium Praha, o.p.s., Praha 10
Gymnázium Česká Třebová
Gymnázium Litomyšl
GLOBE Czech Veterans
Langley Research Center, NASA, Virginia
MDDM Stodůlky
Ministerstvo zemědělství ČR
Nadační fond Elpida
Nakladatelství Vesmír
Nakladatelství Fragment
NASA
NSF
Pedagogická fakulta UK
Pardubický kraj
Přírodovědecká fakulta UK
PS Praha 10 – vodácký oddíl
SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie
Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina
SLOVART
Středisko ekologické výchovy Toulcův dvůr
Týdeník Respekt
University of Massachusetts
UCAR
Univerzita v Coloradu
U.S. Department of State
VOŠ pedagogická a sociální, Praha 6
ZO ČSOP Podorlicko
ZŠ Generála Janouška, Praha 9
ZŠ Habrmanova Česká Třebová
ZŠ Křesomyslova Praha 4
ZŠ Pod Marjánkou Praha 6
4. ZŠ Jičín

Další spolupracovníci, příznivci a dobrovolníci:

Věra Andrlíková • Stanislav Balatka • Věra Bauerová • Tereza Bělíková • Markéta Beranová • Anna Biernatová • Alice Bílá • Kateřina Bláhová • Helena Borůvková • Aleš Brožánek • Josef Brůna • Monika Černá • Ivana Davidová • Irena Dlasková • Veronika Dlouhá • Berenika Dobiášová • Eva Dostálová • Jitka Dvorská • Veronika Dvořáková • Radovan Ekrt • Blanka Ernekerová • Pavla Feřtová • Jack Fishman • Tomáš Frank • Jan Gruber • Hana Grundová • Jana Gürtlerová • Jitka Hazuková • Karl Hetland • Iva Hůnová • Věra Hroudová • Jitka Janovičová • Petra Jurásková • Jakub Kašpar • Úlle Kikas • Tomáš Kočnar • Kateřina Kočová • Ida Kohoutková • Anna Kovandová • Eva Kozubíková • Jan Krajhanzl • Jitka Krbcová • Ilona Krpcová • Eva Krýžová • Hana Kožíšková • Patrik Kubas • Kamila Kutálková • František Kynčl • Irene Ladd • Lukáš Lázníčka • Jana Ledvinová • Tomáš Ledvína • Marta Levíčková • Michaela Líčková • Markéta Lisá • Ondřej Macek • Magdalena Machinko-Nagrabecka • Karolína Marešová • Petra Maříková • Judita Matoušková • Jiří Moravec • Miroslav Novák • Petra Nováková • Pavla Novotná • Lukáš Ondřej • Tereza Pernicová • Veronika Pichová • Margaret Pippin • Martin Pospíšil • František Prokop • Francesca Delli Quadri • Jana Řezáčová • Barbora Semeráková • Jiří Suchý • Eliška Svobodová • Martin Šandera • Šárka Škvárová • Dagmar Šinkorová • Renáta Špalková • Sandra Štajnerová • Milada Švecová • Marie Švejdová • Andy Tasker • Lucie Teplíková • Jaroslav Tuček • Tomáš Tunkl • Pavla Vojtěchová • Anna Vrabelova • Lenka Winterová • David Zelinka • Jiří Zoudlík

Děkujeme za všechny děti, které se k nám rády vrací.

Sdružení TEREZA

Dárci Tiché aukce:

Albio • Alfred ve dvoře • Antikvariát Bělehradská • Bartoňková Gabriela • Bauerová Věra • Benešová Olga • Bobová dráha Prosek • Botanická zahrada • Botanicus • Brio • Computer Press • Český zahrádkářský svaz • Čiháková Kateřina • Divadlo DAMU - Disk • Divadlo v Dlouhé • Dohnal Pavel • Ernekerová Pavla • Erpet Golf Centrum • Finest-Real • Flora servis • Galerie Rudolfinum • Havránek Ivo • Hejduková Marie • Hlobilová Ivana • Horychová Ilona • Horychová Ivana • Hrdlička Jan • Hrdličková Barbora • Hronová Kateřina • Hunča Svatopluk - TECHNOTON system • Indráček Ivan • Jakobová Zuzana • Jazz Club U Staré paní • Keramika Maříž • Klíma Robert • Kopačka Pavel • Kosinka Martin • Krpcová Ilona • Laterna Magika • Ledvína Tomáš • Manufactura Abram Kelly • Maršíková Iva • Městská divadla pražská • Minařík Václav • Národní divadlo • National Geographic • Nesázalová Stanislava • Ondřej Lukáš • Paseka • Paukner Petr • Pešková Barbora • pí Herová • Portál • Pospíšil Martin • Provident Financial, s.r.o. • Rambousková Hana • Reader's Digest Výběr • Renaissance Prague Hotel • Roučka Daniel • Rychvalský Luboš - DaHab • Sádlo Petr „Bubun“ • Severová Petra • Smaltum Prague • Společnost doktora Krávy • Spolek milců čaje • Strnadovský mlýn • Stř. odb. škola zahradnická Praha 9 • Špačková Karolína • Švecová Milada • TAMA Bohemia, s.r.o. • Těplan Roman • U Modré kachničky • Unilever • Vágnerová Helena • Vesmír • Virágová Daniela • Vrána Tomáš • Výtvarný ateliér Hubart • Weleda • Yves Rocher • Zemanová Hana • ZOO Praha • Zoubek Olbram

A další dárci

NEJVĚTŠÍ PODPOROVATELÉ SDRUŽENÍ TEREZA V ROCE 2005

Výroční zpráva 2005, vydalo Sdružení TEREZA v roce 2006, Haštalská 17, 110 00 Praha 1, telefon: 224 816 868
fax: 224 819 161, tereza@terezango.cz; www.terezanet.cz • Z podkladů Sdružení TEREZA sestavil a korigoval: Mgr. Jan Bílý
Foto: archiv TEREZY • Grafická úprava: Studio Vavřinec – Dita Baboučková, vavrinec@ecn.cz